

Nr 139

Av herr Nyström m. fl., *angående vatten- och luftvårdens organisation.*

(Lika lydande med motion nr 101 i Första kammaren)

Riksdagen godkände 1965 vissa riktlinjer för vatten- och luftvårdens organisation, vilka förordats i proposition nr 97 år 1965. I jordbruksutskottets utlåtande nr 16 år 1965 har organisationsförslaget sammanfattats sålunda: »Genom förevarande proposition framläggs förslag om en gemensam organisation för naturvården, vattenvården och luftvården. Statens vatteninspektion, väg- och vattenbyggnadsstyrelsens vatten- och avloppsbyrå samt statens luftvårdsnämnd föreslås bli sammanförda med statens naturvårdsnämnd den 1 juli 1967. Länsingenjörskontoren bör enligt förslaget vid samma tidpunkt inordnas i länsstyrelserna.»

Statskontoret har numera fått Kungl. Maj:ts uppdrag att med beaktande av ovannämnda beslut verkställa utredning rörande den närmare organisationen av naturvårdsverksamheten samt att framlägga av utredningen föranledda förslag. Det har därvid förutsatts att länsingenjörskontoren skall inordnas i länsstyrelserna.

Sedan vi närmare studerat de beslutade riktlinjerna för vatten- och luftvårdens organisation har vi funnit att vissa fördelar kan vara att vinna om länsingenjörskontoren ej inordnas i länsstyrelserna utan direkt underställs naturvårdsnämnden. Bl. a. skulle en inordning innebära att ansvaret för vatten- och luftvården även i fortsättningen skulle vara splittrat på ett olyckligt sätt. Detta skulle vara speciellt betänkligt på vattenvårdens område, eftersom många viktiga vattendrag och vattenområden berör flera län och eftersom vattentäkter för bebyggelsen i ett län i framtiden ej sällan kommer att få sökas i ett annat. Vidare skulle den värdefulla och informella rådgivning till kommuner och andra som länsingenjörskontoren bedriver komma att försvåras eller omöjliggöras. En ställning för länsingenjörskontoren direkt under centralorganet har föreslagits av vattenvårdskommittén i dess slutbetänkande (SOU 1964:60). Några erinringar häremot synes ej ha framkommit vid remissbehandlingen av betänkandet.

Förslag om vissa länsorgans — bl. a. länsingenjörskontorens — inordnande i länsstyrelserna har tidigare framförts av 1948 års länsstyrelseutredning och av statsrevisorerna i § 36 av berättelsen över 1958 års granskning. Dessa förslag har utsatts för en ej obetydlig kritik i remissbehandlingen.

Bihang till riksdagens protokoll 1966. 4 saml. Nr 139—145

Länsförvaltningsutredningen har numera i uppdrag att förutsättningslöst utreda bl. a. här berörda frågor. I utredningens direktiv sägs efter vissa synpunkter beträffande de s. k. länsnämnderna bl. a.: »Frågan om experternas anknytning till länsstyrelsen torde mera få bedömas ur interna personal- och arbetsorganisatoriska synpunkter. I båda fallen måste vidare den utökade länsstyrelsens och vederbörande centrala verks inbördes ställning och befogenheter klarläggas. Därvid måste särskilt uppmärksammas problemet om handläggning av frågor som berör flera län. Vidare måste riktlinjer för instansordning och fullföljd av talan anges.» Länsförvaltningsutredningens förslag torde knappast kunna väntas före år 1967.

1960 års naturvårdsutredning, som ej behandlade vatten- och luftvårdsfrågorna, framhöll i sitt betänkande (SOU 1962: 36) att det mötte vissa svårigheter att organisera naturvårdsarbetet i länen med hänsyn till att naturvårdssynpunkter borde beaktas i så många verksamheter. Ansvaret för naturvårdsarbetet i dess helhet kunde emellertid enligt utredningens uppfattning inte läggas annorstädes än i länsstyrelsen, närmast i dess plansektion. Samtidigt betonade utredningen att detta inte borde medföra att specialmyndigheter med obestridlig kompetens inom delar av naturvårdsområdet avskärmades från verksamheten. Utredningens förslag följdes i princip i proposition nr 71 år 1963, vilken godkändes av riksdagen.

I proposition nr 97 år 1965 angående vatten- och luftvårdens organisation har endast det motivet att länsstyrelserna nu har ansvaret för naturvårdsverksamheten på det regionala planet åberopats för länsingenjörskontorens inordnande i länsstyrelserna. Såsom torde framgå av det föregående är detta ej något godtagbart motiv när det gäller den starkt specialiserade verksamheten på vatten- och luftvårdsområdena. Vidare må framhållas att några erfarenheter som visar att den nuvarande organisationen på naturvårdsområdet är effektiv ej vunnits. Däremot föreligger goda erfarenheter av länsingenjörskontorens verksamhet med nuvarande ställning direkt under centralorganet och med skyldighet att fungera som expertorgan åt länsstyrelserna. Länsingenjörskontoren arbetar i stor utsträckning med kommunal anläggningsverksamhet genom rådgivning i planerings-, byggnads- och driftfrågor, varvid regionala bedömningar och planeringar även över länsgränserna förekommer. Det är därför tveksamt om länsingenjörskontoren bör bindas för hårt vid nuvarande länsstyrelseform, utan deras fria ställning bör kvarstå i avvaktan på eventuellt beslut om ny organisation av länsstyrelserna enligt de förslag som länsförvaltningsutredningen kan komma att framlägga.

Med anledning av det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att direktiven för den utredning angående vatten- och luftvårdens organisation som påbörjats av statskontoret jämlikt riksdagens beslut den 25 maj 1965 kompletteras på så sätt att utredningen uttalar

sig huruvida den i direktiven angivna tidpunkten för länsingenjörskontorens inordnande i länsstyrelserna är lämplig, bl. a. med hänsyn till länsstyrelsernas organisation. Eventuellt bör sålunda länsingenjörskontoren inordnas först sedan beslut fattats — efter det länsförvaltningsutredningen framlagt sina förslag — och i avvaktan därpå direkt underställas statens naturvårdsnämnd.

Stockholm den 20 januari 1966

Bror E. Nyström

Bengt Arweson

Carl-Erik Johansson

Nr 140

Av herr Persson i Heden m. fl., om statsbidrag till hushållningssällskapen för klövvård och hovvård.

(Lika lydande med motion nr 97 i Första kammaren)

I årets statsverksproposition (bil. 11) föreslås att det statliga stöd till hovvårdsföreningar och ambulerande hovslagare, som under budgetåret 1964/65 utgick med 150 000 kronor och som genom hushållningssällskapen fördelats på ca 200 hovslagare, i fortsättningen skall indragas. Förslaget grundar sig på ett av 1963 års hästutredning avgivet betänkande (SOU 1965: 44). Utredningen finner nuvarande former för hovvårdsstöd mindre lämpliga, till vilken uppfattning departementschefen ansluter sig. Målet för statens stöd till hästaveln bör enligt departementschefen i fortsättningen vara att skapa förutsättningar för en kvalitativt sett högtstående hästavel inom landet.

Få åtgärder är mer ägnade att befordra hästarnas kvalitet än en regelbunden hovvård, utförd av därtill kvalificerad yrkesman. Bristfällig hovvård innebär, förutom minskad brukbarhet hos hästen, även direkt lidande för denne och har alltså förutom ekonomiska även djurskydds- och hälsoaspekter. En god hovvård redan från föl- och unghästtiden har en mycket stor kvalitetsfrämjande effekt. I veterinärstyrelsens remissyttrande över hästutredningens förslag framhålles bl. a.: »En rätt hovvård med dess direkta betydelse för att förhindra uppkomsten av diverse extremitetslidanden måste också ges i enlighet med de bestämmelser, som finns rörande djurskydd och djurvård. Detsamma gäller klövvården, som även bör vara en naturlig arbetsuppgift för hovslagarna.» Departementschefen har också för